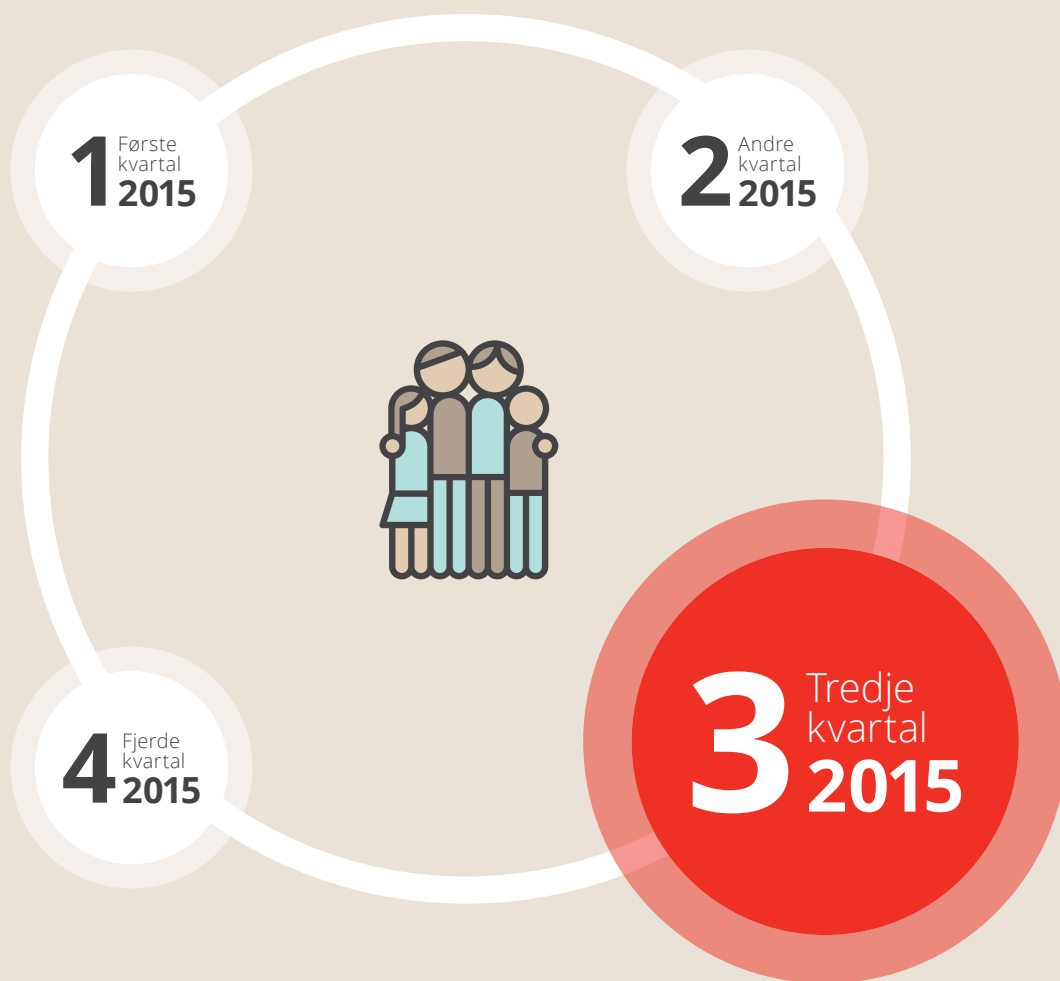

Kvartalsrapport 2015

Storebrand Livsforsikring AS

Innhold

RESULTATUTVIKLING VIRKSOMHETSOMRÅDER

Storebrand Livsforsikring Konsern	3
Sparing	5
Forsikring	6
Garantert pensjon	7
Øvrig	9
Balanse, soliditet og kapitalforhold	10
Fremtidsutsikter	12

REGNSKAP/NOTER

Totalresultat Storebrand Livsforsikring Konsern.	14
Balanse Storebrand Livsforsikring Konsern	16
Oppstilling over endring i egenkapitalen Storebrand Livsforsikring Konsern	18
Kontantstrømoppstilling	20
Totalresultat Storebrand Livsforsikring AS	21
Balanse Storebrand Livsforsikring AS	23
Oppstilling over endring i egenkapitalen Storebrand Livsforsikring AS	25
Noter	26
Revisors uttalelse	37

Viktig opplysning

Dette dokumentet kan inneholde uttalelser om fremtidige forhold. Forhold av denne art er forbundet med en rekke risiko- og usikkerhetsmomenter ettersom de relaterer seg til fremtidige hendelser og omstendigheter, som kan være utenfor Storebrand-konsernets kontroll. På bakgrunn av dette kan Storebrand-konsernets fremtidige finansielle posisjon, prestasjoner og resultater i vesentlig grad avvike fra de planer, mål og forventninger angitt i slike uttalelser om fremtidige forhold. Viktige faktorer som kan forårsake et slikt avvik for Storebrand-konsernet omfatter, men er ikke begrenset til:

(i) makroøkonomisk utvikling, (ii) endring i konkurranseklima, (iii) endring i regulatoriske rammebetingelser og andre statlige reguleringer og (iv) markedsrelatert risiko som endringer i aksjemarkeder, renter, valutakurser og utviklingen i finansielle markeder generelt. Storebrand-konsernet tar ikke ansvar for å oppdatere noen av uttalelsene om fremtidige forhold i dette dokumentet eller uttalelser om fremtidige forhold som foretas i enhver annen form.

Storebrand Livsforsikring Konsern

Storebrand Livsforsikring AS er et heleiet datterselskap av det børsnoterte selskapet Storebrand ASA. For informasjon om Storebrandkonsernets resultat per 30.09.2015 vises det til Storebrand Konserns delårsrapport.

RESULTAT STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

	2015			2014		1.1 - 30.9	Hele året	
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2015	2014	2014
Fee og administrasjonsinntekter	828	829	811	873	856	2 469	2 463	3 336
Risikoresultat liv og pensjon	40	54	9	323	37	103	157	480
Forsikringspremie f.e.r	640	709	645	603	581	1 993	1 756	2 359
Erstatninger f.e.r	-483	-513	-471	-481	-431	-1 467	-1 212	-1 693
Administrasjonskostnader	-600	-638	-645	-289	-610	-1 884	-1 867	-2 156
Finansresultat	-68	85	109	-21	103	126	413	392
Resultat før overskuddsdeling	357	527	458	1 007	535	1 341	1 709	2 717
Netto overskuddsdeling	-164	-41	63	-359	99	-142	412	54
Oppreservering langt liv	-96	-151	-154	-121	-90	-402	-270	-391
Resultat før amortisering	96	335	366	527	543	797	1 852	2 379

Resultat før amortisering ble NOK 96 mill. (543 mill.) i 3. kvartal 2015 og NOK 797 mill. (1 852 mill.) hittil i år. Tall i parentes viser utviklingen i tilsvarende periode i fjor. Fee- og administrasjonsinntektene er i 3. kvartal redusert med 3,3 % sammenlignet med samme kvartal i fjor, og hittil i år er inntektene på samme nivå som i fjor. Justert for solgt virksomhet er det en vekst i inntektene på 4,0 % for 3. kvartal og 7,5 % hittil i år. Premieinntektene for ikke-garantert sparing har økt med 27 % sammenlignet med 3. kvartal 2014.

Administrasjonskostnadene var i kvartalet noe lavere enn fjoråret. Hittil i år var det en økning i kostnadene på 0,9 %. Det er varslet omstilling innenfor kundeområde Norge og det forventes en reduksjon på 65 årsverk innfor dette forretningsområdet. Styrkning av konkurransekraften gjennom fortsatt effektivisering er en prioritert oppgave. Storebrand forhandler om et strategisk samarbeid med

eksterne partnere hvor deleierskap av Storebrands driftssenter i Baltic vil inngå. Hensikten med samarbeidet er å legge grunnlaget for kundeorientert utvikling av konsernets IT-løsninger og effektivisere virksomheten.

I 3. kvartal er resultatbidraget fra finansresultatet, netto overskuddsdelingsresultatet og oppreservering langt liv til sammen NOK 440 mill. lavere enn i fjor, og hittil i år utgjør denne forskjellen NOK 973 mill. Dette er drevet av finansmarkedsutvikling med lavere renter og svak utvikling i aksje- og kredittmarkedene samt økt langt liv kostnad som følge av kundenes konvertering til fripoliser med investeringsvalg (FMI).

RESULTAT STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN – PER SEGMENT

	2015			2014		1.1 - 30.9	Hele året	
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2015	2014	2014
Sparing	140	107	85	142	129	331	292	433
Forsikring	101	149	148	85	90	397	417	502
Garantert pensjon	-76	32	81	227	233	37	847	1 074
Øvrig	-68	47	52	74	92	31	296	370
Resultat før amortisering	96	335	366	527	543	797	1 852	2 379

Segmentet Sparing fikk et resultat i 3. kvartal på NOK 140 mill. (129 mill.) og NOK 331 mill. (292 mill.) hittil i år. Åsaken til resultatveksten er vekst i forretningsvolum og inntekter. Selskapet SPP Fonder AB inngår ikke lenger i Storebrand Livsforsikring Konsern, og dette trekker resultatet ned sammenlignet med fjoråret. Segmentet Forsikring leverte et resultat i kvartalet på NOK 101 mill. (90 mill.) og NOK 397 mill. (417 mill.) hittil i år. Det er solid topplinjevekst og god resultatutvikling i Forsikring. Segmentet Garantert pensjon fikk et resultat på NOK -76 mill. (233 mill.). Resultatet er belastet med en høyere kostnad for økt levealder. Tilbakeføring av tidligere avsatt overskuddsdeling i garanterte porteføljer samt avsatt egenkapital for enkelte underreserverte kontrakter i Sverige gir et negativt overskuddsdelingsresultat samlet sett. Segmentet Øvrig leverer et svekket resultat som følge av negativ avkastning i selskapsporteføljene i kvartalet.

MARKED OG SALGSUTVIKLING

Det er godt salg av spareprodukter- og personforsikringsprodukter. Storebrand lykkes med å rekruttere privatkunder gjennom Storebrands relasjon med bedriften. Over halvparten av kundene som kjøper privatprodukter er ansatt i en bedrift med tjenestepensjon i Storebrand. I Norge er Storebrand markedsleder innenfor innskuddsordninger med nærmere 33 % markedsandel av brutto forfalt premie.

SPP er tredje største aktør i det svenske fondsforsikringsmarkedet innen området Øvrig tjenestepensjon, med en markedsandel på 15 % av nytegningen.

KAPITALFORHOLD OG SKATT

Solvensmarginen i Storebrand Livsforsikring konsern var 179 % ved utgangen av 3.kvartal, en reduksjon på 4,0 prosentpoeng i kvartalet. Nedgangen skyldes i blant annet svakt kvartalsresultat og fall i lange renter i Sverige. Et fall i rentenivået øker de svenske forsikringsforpliktelsene i solvensberegningen. Hittil i år er solvensmarginen styrket med 4,0 prosentpoeng.

Solvens II regelverket innføres fra januar 2016. Målsettingen til konsernet er en solvensmargin etter det nye regelverket på 130 % inkludert bruk av overgangsregler. Ved utgangen av 3. kvartal ble denne beregnet til 148 % (uten overgangsregler er solvensmarginen estimert til 102 %). I kvartalet er solvensposisjonen svekket som følge av fall i rentenivået og svak utvikling i aksjemarkedet. Under Solvens II

diskonteres alle forpliktelsene med en markedsrente. Det er benyttet standardmodell og selskapets tolkning av de foreslåtte overgangsreglene fra Finanstilsynet. Det kan komme endringer i regelverket, metoder og tolkninger av dette frem mot implementeringsdatoen. Skattekostnaden er estimert basert på en forventet effektiv skattesats for året 2015. Den effektive skattesatsen påvirkes av at konsernet driver virksomhet i land med ulik skattesats fra Norge (27 %), og varierer fra kvartal til kvartal avhengig av de enkelte juridiske enhetenes bidrag til konsernresultatet. Skattesatsen er beregnet til å ligge mellom 20-25 % for året.

OPPRESERVERING FOR ØKT LEVEALDER

Som følge av utviklingen i levealder har Storebrand har et behov for å styrke reservene for kollektiv pensjon for økt levealder på NOK 12,4 mrd. Pr. 3. kvartal er det preliminært avsatt NOK 8,3 mrd. og det gjennstående oppreserveringsbehovet er 4,1 mrd. Den estimerte direkte resultatbelastningen reduseres fra i gjennomsnitt NOK 90 mill. til MNOK 65 mill pr kvartal for den resterende oppreserveringsperioden frem til 2020. Bruk av risikoutjevningfond vil gi en periodiseringseffekt med en høyere resultatbelastning i 2015 og 2016, men dette motsvares av lavere forventet resultatbelastning i perioden 2017-2020. Resultatet for eier er belastet med NOK 96 mill. (90 mill.) i 3. kvartal og NOK 402 mill. (270 mill.) hittil i år for reservering for økt levealder. Samlet kostnad for eier inkludert tapt overskuddsdeling er NOK 96 mill. i 3 kvartal og NOK 600 mill. hittil i år og NOK 1 475 mill. siden reservestyrkingen startet i 2014. Etter nye forutsetninger fra Finanstilsynet om bruk av risikoutjevningfond til reservestyrking i 3. kvartal 2015 er det pr. 3. kvartal er det anvendt NOK 378 millioner av risikoutjevningfondet. Det er i kvartalet tilbakeført et tilsvarende beløp som tidligere var avsatt og belastet fri egenkapital knyttet til reservestyrkingen. For mer informasjon om reservestyrking for økt levealder se note 2.

Sparing

Økt volum gir solid resultatvekst

Sparing består av produkter som omfatter sparing til pensjon, uten eksplisitte rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon og tilsvarende fondsbaserte produkter i Norge og Sverige.

SPARING

	2015			2014		1.1 - 30.9	Året
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2015	2014
Fee og administrasjonsinntekter	372	345	343	356	347	1 060	982
Risikoresultat liv og pensjon	-5	4	-4	-10	7	-4	-1
Administrasjonskostnader	-228	-243	-255	-206	-225	-726	-691
Resultat før overskuddsdeling	140	107	84	141	129	331	431
Netto overskuddsdeling				1		1	1
Resultat før amortisering	140	107	85	142	129	331	433

RESULTAT

Sparing oppnådde et resultat på NOK 140 mill. (129 mill.) i 3. kvartal og NOK 331 mill. (292 mill.) hittil i år. Det er betydelig inntektsvekst drevet av økte kundemidler innenfor fondsforsikring (unit linked). Totale fee- og administrasjonsinntekter i 3. kvartal har økt med 7,0 % fra samme periode i fjor, og hittil i år er økningen 8,0 %. Hensyntatt salget av SPP Fonder er økningen på 20,7 % for 3. kvartal og 21,5 % hittil i år.

Svake finansmarkeder i 3. kvartal har redusert avkastningen på kundemidlene sammenliknet med tidligere kvartaler. Kundenes konvertering fra ytelses- til innskuddsbaserte pensjonsordninger i kombinasjon med godt salg og effekter fra god avkastning i 2014 og starten på året bidrar imidlertid til fortsatt god inntektsvekst hittil i år. Per 3. kvartal er de samlede inntektene fra Unit Linked 18 % høyere enn tilsvarende periode i 2014.

Økte salgskostnader og høyere volumdrevne kostnader forklarer kostnadsøkningen i segmentet Sparing fra samme periode i fjor.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

Premieinntektene for ikke-garantert sparing er NOK 3,2 mrd. i 3. kvartal, en økning på 27 % fra 3. kvartal 2014. Samlede reserver innenfor fondsforsikring har steget med 26 % siste år.

Midler til forvaltning i Unit Linked i Norge har økt med 11,5 mrd. (30 %) fra 3. kvartal 2014. Veksten er drevet av premieinnbetalinger på eksisterende kontrakter, avkastning og konvertering fra ytelsesordninger. I Norge er Storebrand markedsleder innenfor innskuddsordninger med drøyt 33 % markedsandel av brutto forfalt premie.

Kundenes kapital har økt med 13 mrd. (24 %) i den svenske fondsforsikringsvirksomheten siste år. Volumøkningen er drevet av god avkastning og godt nysalg. Fraflytting er redusert sammenliknet med samme periode i fjor. SPP er tredje største aktør i det svenske fondsforsikringsmarkedet innenfor segmentet Øvrig tjenestepensjon med en markedsandel på 15 % av nytegningen.

NØKKELTALL SPARING

	2015			2014	
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal
Unit Linked-reserver	118 695	117 452	115 816	105 369	93 976
Unit Linked-premier	3 153	3 035	2 871	2 594	2 483

Forsikring

Godt salg gir solid topplinjevekst

I Forsikring inngår personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

FORSIKRING

	2015			2014		1.1 - 30.9	Året
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2015	2014
Forsikringspremie f.e.r	640	709	645	603	581	1 993	1 756
Erstatninger f.e.r	-483	-513	-471	-481	-431	-1 467	-1 212
Administrasjonskostnader	-89	-99	-96	7	-91	-284	-286
Finansresultat	33	52	70	-44	31	155	159
Resultat før amortisering	101	149	148	85	90	397	502

RESULTAT

Forsikring har i 3. kvartal et resultat før amortisering på NOK 101 mill. (90 mill.) og NOK 397 mill. (417 mill.) hittil i år. I 3. kvartal ble combined ratio 89 % (90 %) og hittil i år 88 % (85 %). Premieinntektene har hittil i år økt med 13,5 % sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.

Det samlede risikoresultatet er i kvartalet tilfredsstillende med en skadeprosent på 76 % (74 %). Pensjonsrelatert kollektiv uføreforsikring preges av et marked i sterk konkurranse hvilket reflekteres gjennom høyere skadeprosenter. Kostnadsprosenten utgjorde 14 % (16 %) for 3. kvartal.

Investeringsporteføljen til Forsikring i Norge utgjør NOK 4,9 mrd., som i hovedsak er plassert i rentepapirer med kort og mellomlang durasjon. Finansinntektene er i kvartalet tilfredsstillende men negativt påvirket av økningen i kredittspreader i det norske obligasjonsmarkedet.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

Premieinntektene for egen regning var NOK 640 mill. i 3. kvartal (581 mill.) og NOK 1 993 mill. (1 756 mill.) hittil i år.

Innen personforsikring er det en mindre vekst, mens personalforsikringsbestanden øker betydelig. Bakgrunnen for sistnevnte er blant annet enkelte større kontrakter samt avtalen med Akademikerne som ble singert i 4. kvartal 2014.

For risikodekningene tilknyttet innskuddspensjon i Norge er veksten drevet av konvertering fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjon. Det nye regelverket for uførepensjon som trer i kraft ved årsskiftet, vil kunne medføre noe redusert premievolum fremover.

FORSIKRINGSPREMIER (ÅRLIG)

	2015			2014	
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal
Person liv *	610	605	598	591	581
Gruppeliv **	941	942	935	734	741
Pensjonsrelatert uføreforsikring ***	1 141	1 126	1 101	1 087	1 084
Bestandspremie	2 692	2 674	2 634	2 413	2 406

* Individuell livs- og ulykkesforsikring

** Gruppe ulykkes-, yrkesskadeforsikring

*** ITP risikopremie Norge og uførerisiko Sverige

	2015			2014	
	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal
Skadeprosent	76 %	72 %	73 %	80 %	74 %
Kostnadsprosent	14 %	14 %	15 %	-1 %	16 %
Combined ratio	89 %	86 %	88 %	79 %	90 %

Garantert pensjon

Svakt overskuddsdelingsresultat som følge av lavere renter og svak utvikling i aksje- og kredittmarkedene

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital – og pensjonsforsikring.

GARANTERT PENSJON

	2015			2014		1.1 - 30.09	Året
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2015	2014
Fee og administrasjonsinntekter	428	457	432	457	471	1 317	1 384
Risikoresultat liv og pensjon	20	47	16	331	26	83	483
Administrasjonskostnader	-266	-281	-277	-84	-275	-824	-837
Resultat før overskuddsdeling	182	223	171	705	222	576	1 404
Netto overskuddsdeling	-162	-40	64	-357	101	-137	418
Oppreservering langt liv	-96	-151	-154	-121	-90	-402	-270
Resultat før amortisering	-76	32	81	227	233	37	1 074

RESULTAT

Fee- og administrasjonsinntektene utvikler seg i tråd med at en stor del av bestanden er moden og i langsiktig avgang. Inntektene var NOK 428 mill. (471 mill.) i 3. kvartal og NOK 1 317 mill. (1 384 mill.) hittil i år. Dette tilsvarer en reduksjon på 4,9 % pr. 3. kvartal sammenlignet med tilsvarende periode i 2014. Driftskostnadene viser en nedadgående trend. Risikoresultatet ble NOK 20 mill. (26 mill.) i 3. kvartal og NOK 83 mill. (152 mill.) hittil i år. I den norske virksomheten blir mesteparten av resultatet som normalt ville tilfalle eiers resultat gjennom risikoutjevningfondet (RUF) anvendt for reservestyrking for økt levealder.

Resultat fra overskuddsdelingen er generert i den svenske virksomheten og utgjør minus NOK 162 mill. (101 mill.) i 3. kvartal og minus NOK 137 mill. (418 mill.) hittil i år. Den svake resultatutviklingen er drevet av lavere renter samt svake aksje- og kredittmarkeder gjennom kvartalet. Konsolideringsgraden har vært tilstrekkelig til å gi indekseringsavgift på NOK 22 mill. i den svenske ytelsesporteføljen. Men negativ avkastningsdeling i garanterte porteføljer samt kraftig styrking av latent kapitaltilskudd (LKT) gir et negativt overskuddsdelingsresultat samlet sett.

I den norske virksomheten prioriteres buffer- og reservebygging fremfor overskuddsdeling mellom kunder og eiere. Resultatet for eier er belastet med NOK 96 mill. (90 mill.) i 3. kvartal og NOK 402 mill. (270 mill.) hittil i år for reservering for økt levealder. Av dette utgjør kostnad for oppreservering av kontrakter som konverteres til fripoliser med investeringsvalg NOK 157 mill. hittil i år. Samlet oppreserveringskostnad for eier inkludert tapt overskuddsdeling er NOK 96 mill. i 3. kvartal og NOK 600 mill. hittil i år.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

De fleste produktene er lukket for nysalg og kundenes valg av overgang fra garanterte til ikke-garanterte produkter er i tråd med konsernets strategi. Kundereserver for garantert pensjon utgjorde pr. 3. kvartal NOK 263 mrd. som tilsvarer en reduksjon på 1 mrd. siden årsskiftet. Fripoliser er eneste garanterte portefølje i vekst og utgjør pr. 3. kvartal NOK 99,3 mrd., noe som tilsvarer en økning på NOK 6,8 mrd. og 7 % siden årsskiftet. Ytelsespensjon i Norge har hittil i år blitt redusert med NOK 10,0 mrd. tilsvarende 15 %, og utgjør 57,7 mrd. pr. 3. kvartal.

Garanterte porteføljer i den svenske virksomheten utgjør NOK 90,5 mrd. som tilsvarer en økning på NOK 2,8 mrd. Økningen følger av valutaendring, mens det underliggende er nedadgående trend.

Ekstern fraflytting fra garantert pensjon har vært NOK 6,5 mrd. (5,0 mrd.) hittil i år og NOK 0,2 mrd. (0,0 mrd.) i 3. kvartal.

Fra og med 4. kvartal 2014 ble kundene tilbudt å konvertere fra fripoliser til fripoliser med investeringsvalg. Forsikringsreserver for fripoliser med investeringsvalg steg med om lag 1,5 mrd. i 3. kvartal og utgjør NOK 4,25 mrd. Samlede premieinntekter for garantert pensjon var NOK 6,5 mrd. (8,1 mrd.) hittil i år og NOK 1,4 mrd. (1,6 mrd.) i 3. kvartal. Hittil i år er dette en reduksjon på 20 %.

NØKKELTALL GARANTERT PENSJON

(NOK mill.)	2015			2014	
	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal
Garanterte reserver	263 198	258 825	261 277	264 290	257 425
Garanterte reserver i % of totale reserver	68,9 %	68,8 %	69,3 %	71,5 %	73,3 %
Overføring av garanterte reserver	815	1 432	5 031	2 229	5 452
Bufferkapital i % av kundefond Storebrand	5,4 %	5,7 %	6,5 %	6,6 %	4,8 %
Bufferkapital i % av kundefond SPP	11,1 %	12,4 %	12,5 %	11,7 %	15,0 %

Øvrig

Under kategorien Øvrig rapporteres resultatet i selskapsporteføljene og mindre datterselskap i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår blant annet resultatet knyttet til virksomheten BenCo

ØVRIG RESULTAT

	2015			2014		1.1 - 30.9	Året
(NOK mill.)	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	3. kvartal	2015	2014
Fee og administrasjoninntekter	28	27	36	59	37	91	156
Risikoresultat liv og pensjon	25	3	-4	2	4	25	8
Administrasjonskostnader	-18	-16	-16	-7	-19	-50	-60
Finansresultat	-101	34	39	23	72	-29	276
Resultat før overskuddsdeling	-66	48	54	77	94	36	380
Netto overskuddsdeling	-2	-1	-2	-3	-2	-5	-10
Resultat før amortisering	-68	47	52	74	92	31	370

Fee- og administrasjoninntektene og kostnadene i Øvrig segmentet er stabile, mens risikoresultatet er bedret i 3. kvartal som følge av reserveoppløsning.

Finansresultatet i segment Øvrig inkluderer selskapsporteføljene i SPP og Storebrand Livsforsikring samt netto resultat for datterselskap.

Storebrand Livsforsikring konsern er finansiert gjennom en kombinasjon av egenkapital og ansvarlig lån. Selskapsporteføljene for livkonsern utgjorde NOK 20,6 mrd. ved utgangen av 3. kvartal. Investeringene er hovedsakelig i korte rentebærende papirer i Norge og Sverige.

Balanse, soliditet og kapitalforhold

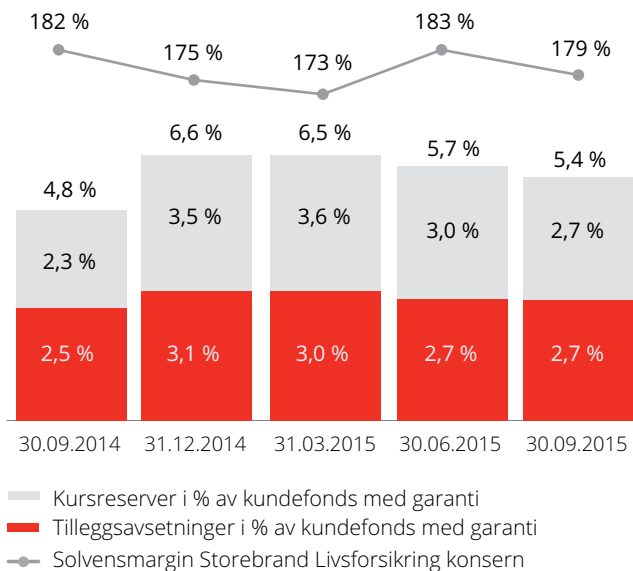
Kontinuerlig overvåking og aktiv risikostyring er et kjerneområde i Storebrands virksomhet. Risiko og soliditet følges både opp på konsernnivå og i de juridiske selskapene. Regulatoriske krav til soliditet og risikostyring følger i stor grad juridiske enheter. Avsnittet er derfor delt inn i juridiske enheter.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Solvensmarginen i Storebrand Livsforsikring konsern var 179 % ved utgangen av 3. kvartal, en reduksjon på 4,0 prosentpoeng i kvartalet. Nedgangen skyldes i blant annet svakt kvartalsresultat og fall i lange renter i Sverige. Et fall i rentenivået øker de svenske forsikringsforpliktelsene i solvensberegningen. Hittil i år er solvensmarginen styrket med 4,0 prosentpoeng.

Soliditetskapskapitalen¹⁾ utgjorde NOK 64,0 mrd. ved utgangen av 3. kvartal 2015, en økning på NOK 1,7 mrd. i 3. kvartal i hovedsak som følge av økte merverdier på obligasjoner til amortisert kost. Hittil i år utgjør reduksjonen NOK 0,6 mrd.

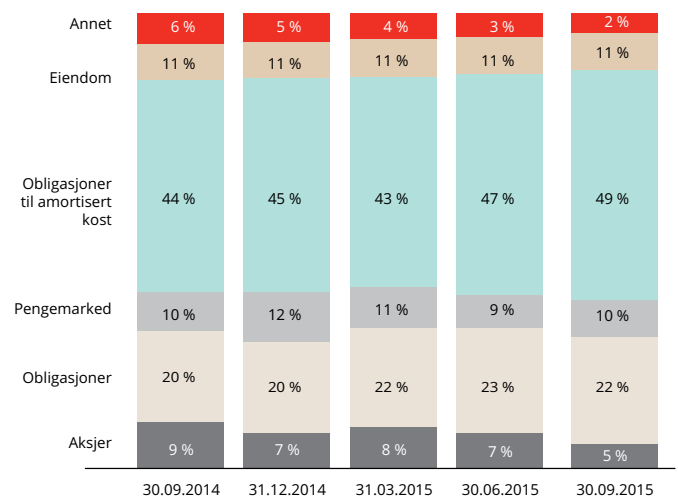
SOLIDITET

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Kursreguleringsfondet er i 3. kvartal redusert med NOK 0,6 mrd. og hittil i år med NOK 1,5 mrd. og utgjør NOK 4,4 mrd. ved utgangen av 3. kvartal 2015. Tilleggsavsetningene er uendret i kvartalet og redusert med NOK 0,6 mrd. hittil i år og dette skyldes i hovedsak konvertering til fripoliser med investeringsvalg. Tilleggsavsetningene utgjør NOK 4,5 mrd. ved utgangen av 3. kvartal 2015. Oververdi på anleggsobligasjoner som vurderes til amortisert kost er økt med NOK 1,4 mrd. i 3. kvartal, redusert med NOK 2,2 mrd hittil i år og utgjør NOK 11,1 mrd. per 3. kvartal. Reduksjonen skyldes renteoppgang. Oververdi på obligasjoner til amortisert kost er ikke innregnet i regnskapet.

ALLOKERING GARANTERTE KUNDEIDLER NORGE

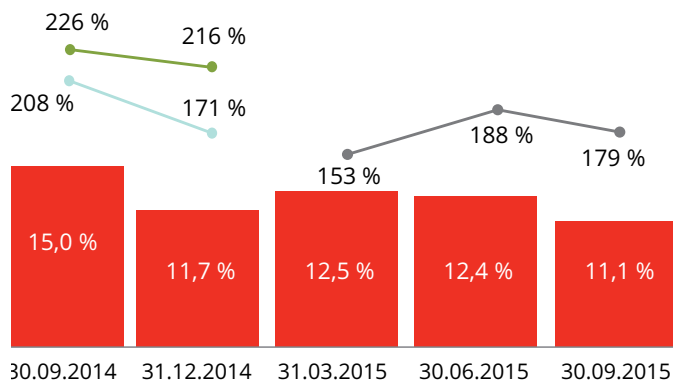

Kundemidler er redusert med NOK 0,8 mrd. i 3. kvartal som følge av svake finansmarkeder men viser en økning på NOK 4,3 mrd. hittil i år. Kundemidler utgjorde NOK 223 mrd. ved utgangen av 3. kvartal 2015. Kundemidler innenfor ikke-garantert Sparing er økt med NOK 0,6 mrd. i 3. kvartal og NOK 8,2 mrd. per 3. kvartal 2015. Garanterte kundemidler er redusert med NOK 1,4 mrd. i 3. kvartal og NOK 3,9 mrd. per 3. kvartal 2015.

¹⁾ Består av egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, risikoutjevnsningsfond, kursreserver obligasjoner til amortisert kost, tilleggsavsetning, villkorad återbäring og opptjent resultat.

SPP

SOLIDITET

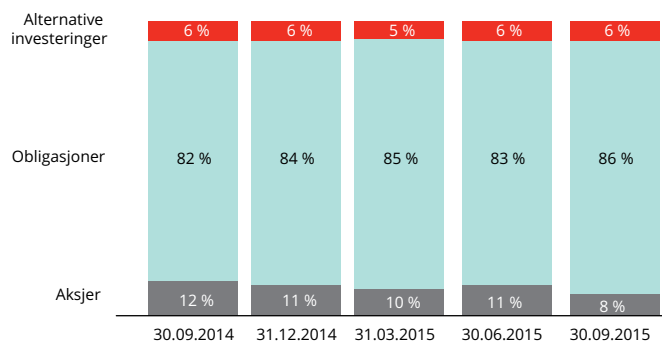

- Bufferkapital i % av kundefond med garanti
- Solvens margin SPP Liv Fondförsäkring AB
- Solvens margin SPP Livförsäkring AB
- Solvens margin SPP Pension och Försäkring AB

Solvensmarginen i SPP Pension og Försäkring AB er 179 % for 3. kvartal. Fra 1. januar 2015 er SPP Livförsäkring AB og SPP Livfondförsäkring AB fusjonert.

Bufferkapitalen utgjorde NOK 8,8 mrd. (10,6 mrd.) per 3. kvartal. Nedgangen skyldes hovedsakelig nedgang i aksjemarkedet.

ALLOKERING GARANTERTE KUNDEMIDLER SPP

Totalt forvaltet kapital i SPP er NOK 155,2 mrd. Det tilsvarer en økning på 5 % sammenlignet med 4. kvartal 2014. For ikke garantert sparing var forvaltet kapital NOK 68,6 mrd. i 3. kvartal som tilsvarer en økning på 8 % sammenlignet med 4. kvartal 2014. Økningen skyldes delvis valutaomregning.

Fremtidsutsikter

RESULTATUTVIKLING

Veksten i forsikring og sparing er god og styrker Storebrands markedsposisjon. Storebrand skal være best på sparing til pensjon. Det forventes fortsatt vekst innenfor segmentet Sparing og Forsikring, mens garantert pensjon er i en langsiktig avvikling.

Finansmarkedene har også i tredje kvartal vært preget av stor svingninger. Sentralbankene i Norge og Sverige har redusert styringsrenten i kvartalet til de laveste nivåene i historien. Styringsrenten i Sverige er nå -0,35 % og i Norge er den 0,75 %. Til tross for rentekuttet fra Norges Bank den 24. september 2015 er den 10-årige swap-renten høyere ved utgangen av 3. kvartal enn ved inngangen til året. Rentekuttet har medført et kraftig verdifall på norske kroner. Rentepåslaget i markedet for selskaper med høy kreditt-rating har gjennom året økt fra cirka 65 basispunkter til over 80 basispunkter og oppveier for det lavere rentenivået. Aksjemarkedene har hatt en svak verdiutvikling så langt i år.

Usikkerheten i internasjonal økonomi er stor og preges av en todeling med USA og Storbritannia på den ene siden og Europa og de fremvoksende økonomier på den andre siden. Markedet forventer renteoppgang i USA våren 2016, mens det forventes fortsatte lettelser i den europeiske pengepolitikken. Norsk økonomi preges av at oljeprisen er omtrent halvert siden sommeren 2014. I første runde har dette rammet olje- og oljeserviceselskaper i kapitalmarkedet og i regioner hvor oljerelaterte næringer står sterkt. For Fastlands-Norge er konsekvensene for arbeidsledigheten og den økonomiske veksten så langt moderate, men uten en betydelig omstilling av økonomien vil veksten i økonomien reduseres over tid.

Storebrand har tilpasset seg de siste års historisk lave rentenivå gjennom bygging av bufferkapital, risikoreduksjoner på investerings-siden og endringer i produktene. Spesielt er det over tid bygget en betydelig portefølje av obligasjoner som skal holdes til forfall og som vil sikre avkastning fremover. Solvensnivået er styrket de siste årene og viser at konsernet er robust for et lavt rentenivå over en lengre periode. Nivået på den årlige rentegarantien vil reduseres over tid. Et skift i rentenivået vil påvirke verdien av produktene hvor Storebrand skal dekke en årlig rentegaranti og gjenspeiles i sensitiviteten renteendringer har på solvensnivået.

Konverteringer fra ytelsespensjon til innskuddspensjon medfører utstedelse av fripoliser som reduserer inntjeningen til konsernet. Avvikling av virksomhet knyttet til ytelsespensjon til offentlig virksomhet og næringsbank gir også reduserte inntekter i en overgangsperiode.

Kostnadsutviklingen må være tilpasset utviklingen i inntjeningen og det er målsatt at kostnadsandelen skal være 60 % av inntektene de neste årene. Styrkning av konkurransekraften gjennom fortsatt

effektivisering er en prioritert oppgave. Storebrand forhandler om et strategisk samarbeid med eksterne partnere hvor deleierskap av Storebrands driftssenter i Baltic vil inngå. Hensikten med samarbeidet er å legge grunnlaget for kundeorientert utvikling av konsernets IT-løsninger og effektivisere virksomheten.

Storebrands resultater vil i perioden fra 2014 til 2020 belastes med minimum 20 % av kostnaden knyttet til reservering for økt levealder. Det endelige beløpet vil blant annet avhenge av risikoresultater og avkastning i kundeporteføljene. Reservering for økt levealder er beskrevet nærmere innledningsvis.

Salget av pensjon og forsikring har vært godt i tredje kvartal. Gjennom reduserte kostnader, tilpasninger til nye solvenskrav, og en satsing på ikke-garantert sparing og forsikring er konsernet godt rustet for fortsatt lønnsom vekst.

RISIKO

Storebrand er gjennom forretningsområdene eksponert for flere typer risiko. Utvikling i rentenivå og eiendoms- og aksjemarkedene vurderes som de vesentligste risikofaktorer som kan påvirke konsernets resultat. Over tid er det viktig å kunne levere en avkastning som overgår rentegarantien i produktene. Risikostyring er derfor et prioritert kjerneområde i konsernet. I tillegg er utvikling i uførhet og levealder sentrale risikoelementer.

REGULATORISKE ENDRINGER

SKATTEREFORM – MVA PÅ FINANSIELLE TJENESTER

Regjeringen har i forbindelse med statsbudsjettet lagt frem forslag til en skattereform. Blant annet er selskapsskatten foreslått redusert til 25 % i 2016, med ytterligere reduksjon til 22 % i 2018.

Regjeringen foreslår samtidig å følge opp Scheel-utvalgets forslag om å innføre merverdiavgift på finansielle tjenester. Dette er beregnet å gi et proveny på 3,5 mrd kr og vil bidra til å finansiere de samlede lettelsene på 13,8 mrd kr som ligger i forslaget til skattereform. Det argumenteres med at dagens unntak fra merverdiavgift fører til et overforbruk av finansielle tjenester hos forbrukerne.

Regjeringen vil arbeide videre med:

- Merverdiavgift på gebyrbaserte tjenester.
- Skadeforsikring: Det skisseres en løsning hvor merverdiavgift baseres på differansen mellom premieinntekter og erstatningsutbetalinger.
- Livsforsikring: Det vurderes som mer krevende å innføre merverdiavgift på livsforsikring. Det vises til at ingen andre land har inkludert livsforsikring i MVA-systemet. Det vises til at det i det videre arbeidet må etableres et skille mellom skadeforsikring som skal være avgiftsbelagt, og andre typer forsikring, bl. a. livsforsikring som ikke inkluderes i avgiftsplikten.

- Avgift på margininntekter, f. eks. rentemarginer.
- Regjeringen tar sikte på å fremme et forslag for Stortinget tidligst i forbindelse med 2017-budsjettet. Det fremheves imidlertid flere steder i meldingen at det gjenstår et betydelig arbeid før et forslag kan sendes på høring og fremmes for Stortinget.

SKATTEREGLER FOR FORSIKRINGSSLESKAPER

Finansdepartementet foreslo tidligere i år å endre skattereglene for forsikringsselskaper slik at de skattemessige beregningene skulle følge Solvens II-kravene til forsikringstekniske avsetninger. Forslaget møtte sterk motstand i høringsrunden, blant annet for å være mangelfullt utredet. Finansdepartementet konkluderte tidligere i høst med at det ikke er aktuelt å gjøre endringer for 2016, men at man vil arbeide videre med saken. I forbindelse med statsbudsjettet er det uttalt at det er behov for en helhetlig gjennomgang av skattereglene for forsikringsselskap. Eventuelle endringer vil tidligst gjelde fra og med inntektsåret 2017.

Skattedirektoratet ga i høringen uttrykk for at livsforsikringsselskaperne har fått større fradrag enn nødvendig for å skjerme kundenes midler og foreslår derfor en bredere gjennomgang for å sikre at det ikke gis fradrag utover det som er nødvendig. Det drøftes om det regnskapsmessige resultatet til selskapet er et riktigere grunnlag for beskatning. Det forventes at departementet vil vurdere en slik løsning, hvor selskapets resultat skattelegges og man ser bort fra endringer i kundemidler og kundeforpliktelser.

NYE REGLER OM UFØREPENSJON FRA NYTTÅR

Det ser ut til at de nye reglene om uførepensjon tilknyttet tjenestepensjonsordninger i privat sektor trer i kraft fra 1. januar 2016, med en overgangsperiode på ett år for tilpasning av bedriftenes pensjonsplaner til det nye regelverket. Dette følger av forslag til forskrifter utarbeidet av Finanstilsynet, som nå er på høring.

Lysaker, 27. oktober 2015

Styret i Storebrand Livsforsikring AS

Storebrand Livsforsikring Konsern

Totalresultat

(NOK mill.)	3. kvartal		1.1 - 30.9		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Teknisk regnskap for livsforsikring					
Forfalte premier, brutto	5 247	4 716	17 798	17 329	22 106
Avgitte gjenforsikringspremier	-32	-10	-92	-66	-76
Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	484	440	1 574	1 845	2 434
Premieinntekter for egen regning	5 699	5 146	19 280	19 109	24 464
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	-56	6		15	24
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	2 122	1 630	5 825	6 633	8 149
Netto driftsinntekt fra eiendom	245	246	740	804	1 127
Verdiendringer på investeringer	-1 601	1 716	-4 249	5 419	8 573
Realisert gevinst og tap på investeringer	247	1 334	3 468	3 733	4 303
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	957	4 932	5 786	16 603	22 176
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	5		10		1
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	127	-37	-75	-84	249
Netto driftsinntekt fra eiendom	24	13	66	38	62
Verdiendringer på investeringer	-6 074	1 443	-3 103	6 470	11 032
Realisert gevinst og tap på investeringer	-78	-230	3 028	1 129	904
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	-5 995	1 190	-74	7 554	12 248
Andre forsikringsrelaterte inntekter	422	437	1 325	1 279	1 739
Utbetalte erstatninger brutto	-4 395	-4 220	-13 112	-13 626	-18 097
Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	7	2	19	6	10
Endring i erstatningsavsetninger brutto	39	-17	-138	-12	-122
Overført premiereserve med videre til andre selskaper	-843	-6 371	-5 886	-15 188	-17 176
Erstatninger for egen regning	-5 192	-10 605	-19 117	-28 819	-35 386
Til/fra premiereserve, brutto	144	2 959	5 168	2 351	-2 450
Endring i tilleggsavsetninger	25	9	296	141	-710
Endring i kursreguleringsfond	578	-111	1 462	11	-1 992
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	-1		-4	-1	-14
Til/fra tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	-37	-17	-67	-66	-29
Endring villkorad återbäring	966	827	108	744	3 487
Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre selskaper	-12	1	-55	4	-4
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1 665	3 668	6 908	3 185	-1 711
Endring i premiereserve	3 388	-2 719	-9 160	-11 715	-18 735
Endring i andre avsetninger	-171				
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	3 216	-2 719	-9 160	-11 715	-18 735
Overskudd på avkastningsresultatet					-120
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene					-46
Annen tilordning av overskudd	-2	-1	-4	-3	-25
Ufordelte overskuddsmidler	51	-864	-1 949	-3 552	
Midler tilordnet forsikringskontraktene	49	-865	-1 953	-3 555	-190
Forvaltningskostnader	-101	-116	-290	-293	-386
Salgskostnader	-184	-210	-550	-626	-719
Endring i forskuddsbetalte direkte salgskostnader	-1	-1	-3	2	2

Fortsetter neste side

Storebrand Livsforsikring Konsern

Totalresultat forts.

	3. kvartal		1.1 - 30.9		Året
(NOK mill.)	2015	2014	2015	2014	2014
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inklusive provisjoner for mottatt gjenforsikring)	-335	-317	-1 103	-985	-1 095
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-620	-644	-1 946	-1 902	-2 198
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-119	-103	-350	-220	-459
Resultat av teknisk regnskap	82	435	698	1 518	1 949
Ikke-teknisk regnskap					
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	101	9	103	10	15
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	-405	109	-243	345	439
Netto driftsinntekt fra eiendom	9	12	40	37	62
Verdiendringer på investeringer	371	-5	363	64	60
Realisert gevinst og tap på investeringer	-24	71	42	159	187
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	52	197	306	615	763
Andre inntekter	122	120	323	337	510
Forvaltningskostnader	-5	-8	-18	-27	-37
Andre kostnader	-251	-293	-796	-875	-1 185
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-5	-8	-18	-27	-37
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-251	-293	-796	-875	-1 185
Resultat før skattekostnad	-2	450	513	1 567	1 999
Skattekostnad	9	-130	-130	-347	-359
RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER	7	320	382	1 220	1 640
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte	-5	-2	-9	-13	-344
Endring verdireguleringsreserve egne bygg	10	24	15	52	51
Gevinst/tap kontantstrømssikring	90		23		168
Justering av forsikringsforpliktelser	-10	-24	-15	-52	-22
Skatt på andre resultatkomponenter	-24		-6		32
Sum resultatkomponenter som ikke senere kan reklassifiseres over resultatet	61	-2	8	-13	-115
Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet	589	-259	466	-510	136
Sum resultatkomponenter som senere kan reklassifiseres over resultatet	589	-259	466	-510	136
Sum andre resultatkomponenter	650	-261	474	-524	22
TOTALRESULTAT	658	59	857	696	1 661
Resultat kan henføres til:					
Andel av resultat til aksjonær	5	319	367	1 206	1 616
Andel av resultat til minoritet	2	1	16	15	24
Totalresultat kan henføres til:					
Andel av totalresultatet til aksjonær	650	61	836	686	1 634
Andel av totalresultatet til minoritet	8	-2	21	10	28

Storebrand Livsforsikring Konsern

Balanse

(NOK mill.)	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Eiendeler			
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Goodwill	811	753	808
Andre immaterielle eiendeler	4 549	4 360	4 583
Sum immaterielle eiendeler	5 360	5 113	5 391
Investeringseiendommer	693	4 225	4 456
Eierbenyttet eiendom	75	68	68
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	318	237	243
Utlån	2	2	2
Obligasjoner til amortisert kost	1 800	1 879	1 877
Aksjer og andeler til virkelig verdi	137	91	95
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	21 838	18 700	20 410
Finansielle derivater til virkelig verdi	1 042	522	966
Andre finansielle eiendeler	229	234	217
Sum investeringer	26 133	25 958	28 335
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser	156	130	124
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	927	982	3 554
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	1	5	3
Fordringer med konsernselskaper	36	33	21
Andre fordringer	3 051	1 614	793
Sum fordringer	4 015	2 634	4 372
Anlegg og utstyr	426	342	408
Kasse, bank	2 018	2 718	4 568
Eiendeler ved skatt	132		
Minoritetet i verdipapirfond		4 121	4 109
Andre eiendeler betegnet etter sin art	760	630	710
Sum andre eiendeler	3 337	7 811	9 796
Forskuddsbetalte direkte salgskostnader	538	474	509
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	211	247	125
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	749	721	634
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	39 750	42 368	48 652
Eiendeler i kundeporteføljene			
Investeringseiendommer	20 633	20 408	20 392
Eierbenyttet eiendom	2 667	2 340	2 430
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	1 279	43	40
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	12	175	11

Fortsetter neste side

Storebrand Livsforsikring Konsern

Balanse forts.

(NOK mill.)	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Obligasjoner holdt til forfall	15 730	15 140	15 131
Obligasjoner til amortisert kost	69 942	64 251	64 136
Utlån	2 556	5 729	4 679
Aksjer og andeler til virkelig verdi	23 501	34 156	35 108
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	142 502	127 230	134 957
Finansielle derivater til virkelig verdi	3 715	3 442	4 669
Andre finansielle eiendeler	3 467	4 335	3 148
Sum investeringer i kollektivporteføljen	286 005	277 247	284 702
Investeringseiendommer	1 912	949	1 571
Eierbenyttet eiendom	158	71	84
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	140		
Aksjer og andeler til virkelig verdi	92 453	64 817	83 226
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	25 938	29 409	22 619
Finansielle derivater til virkelig verdi	25	85	45
Andre finansielle eiendeler	234	155	260
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	120 860	95 485	107 805
Sum eiendeler i kundeporteføljene	406 865	372 732	392 508
Sum eiendeler	446 615	415 100	441 160
Egenkapital og forpliktelser			
Aksjekapital	3 540	3 540	3 540
Overkurs	9 711	9 711	9 711
Sum innskutt egenkapital	13 251	13 251	13 251
Risikoutjevningfond	512	887	829
Annen opptjent egenkapital	7 876	6 001	7 433
Periodens resultat	699	423	
Minoritetens andel av egenkapitalen	393	403	421
Sum opptjent egenkapital	9 490	7 713	8 683
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 805	2 909	2 830
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	3 069	2 440	2 991
Fondsobligasjoner	1 502	1 503	1 503
Sum ansvarlig lånekapital mv.	7 376	6 852	7 324
Premiereserve	257 393	246 889	257 358
Tilleggsavsetninger	4 479	4 298	5 118
Kursreguleringsfond	4 352	3 812	5 814
Erstatningsavsetning	1 162	899	1 016
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	2 472	3 182	3 047
Villkorad återbäring	12 101	12 588	11 281
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene	1 949	3 552	
Andre tekniske avsetninger	683	669	627
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser	284 591	275 888	284 261

Fortsetter neste side

Storebrand Livsforsikring Konsern

Balanse forts.

(NOK mill.)	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Premiereserve	120 391	95 672	107 103
Erstatningsavsetning	1	1	1
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje	120 391	95 673	107 103
Pensjonsforpliktelser	257	556	287
Forpliktelser ved skatt	1 921	1 690	1 736
Andre avsetninger for forpliktelser	37	37	67
Sum avsetninger for forpliktelser	2 215	2 282	2 090
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	1 062	998	2 338
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	29	35	31
Finansielle derivater	2 813	1 442	4 279
Forpliktelser til konsernselskaper	8	17	22
Minoritet i verdipapirfond		4 121	4 109
Andre forpliktelser	4 813	6 446	7 051
Sum forpliktelser	8 725	13 060	17 831
Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	575	380	616
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	575	380	616
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	446 615	415 100	441 160

Storebrand Livsforsikring Konsern

Oppstilling over endring i egenkapital

(NOK mill.)	Majoritetens andel av egenkapitalen						Total egenkapital
	Aksje-kapital	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Risiko-utjevnings-fond	Annen egen-kapital ¹⁾	Minoritet	
Egenkapital 31.12.2013	3 540	9 711	13 251	776	5 844	402	20 273
Resultat før andre resultatkomponenter				111	1 095	15	1 220
Sum øvrige resultatkomponenter					-520	-4	-524
Totalresultat for perioden				111	575	10	696
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Avgitt konsernbidrag/utbytte						-2	-2
Andre					5	-8	-3
Egenkapital 30.09.2014	3 540	9 711	13 251	887	6 424	403	20 964
Resultat før andre resultatkomponenter				53	1 563	24	1 640
Sum øvrige resultatkomponenter					18	4	22
Totalresultat for perioden				53	1 581	28	1 661
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Avgitt konsernbidrag/utbytte						-2	-2
Andre					8	-7	1
Egenkapital 31.12.2014	3 540	9 711	13 251	829	7 432	421	21 933
Resultat før andre resultatkomponenter				-317	684	16	382
Sum øvrige resultatkomponenter					469	5	474
Totalresultat for perioden				-317	1 153	21	857
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:							
Aksjeemisjon							
Avgitt konsernbidrag/utbytte						-25	-25
Kjøp av minoritet						-25	-25
Egenkapital 30.09.2015	3 540	9 711	13 251	512	8 586	392	22 741

1) Inkluderer bundne midler i sikkerhetsavsetninger med 153 millioner kroner.

Storebrand Livsforsikring Konsern

Kontantstrømoppstilling 1. januar - 30. september

Storebrand Livsforsikring
Konsern

Storebrand Livsforsikring AS

2015	2014	(NOK mill.)		2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
22 083	18 506		Netto innbetalinger forsikring	16 503	13 645
-14 890	-14 194		Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-8 192	-8 337
-4 313	-13 342		Netto inn-/utbetalinger ved flytting	-3 508	-10 578
-1 946	-1 902		Utbetalinger til drift	-1 059	-1 035
-1 761	2 352		Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	786	1 213
-827	-8 580		Netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler	4 529	-5 093
2 124	-2 220		Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	2 124	-2 292
-2 186	12 966		Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer	-7 278	7 877
-667	-253		Netto inn-/utbetalinger vedrørende eiendomsinvesteringer		
-292	-871		Netto endring bankinnskudd forsikringskunder	-410	-266
-1 022	9 623		Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	-5 563	5 319
-1 849	1 043		Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-1 034	226
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
106	-1 475		Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper		
-117	-29		Netto inn/utbetalinger ved kjøp/salg av tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		
-245	-8		Netto inn/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler	-39	-26
-256	-1 512		Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-39	-26
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
997	1 718		Innbetaling av ansvarlig lånekapital	997	1 094
-1 000	-1 700		Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-1 000	-1 700
-414	-418		Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	-414	-418
-16	-2		Utbetaling av konsernbidrag		
-433	-402		Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-417	-1 024
-2 537	-871		Netto kontantstrøm i perioden	-1 490	-824
-1 515	-10 494		- herav netto kontantstrøm i perioden før finansielle eiendeler	4 073	-6 143
-2 537	-871		Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-1 490	-824
4 785	3 823		Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	2 336	1 540
2 248	2 952		Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt	846	716

Storebrand Livsforsikring AS

Totalresultat

(NOK mill.)	3. kvartal		1.1 - 30.9		Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Teknisk regnskap for livsforsikring					
Forfalte premier, brutto	3 658	3 063	12 955	12 279	15 495
Avgitte gjenforsikringspremier	-17	-1	-23	-22	-25
Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser	260	180	939	759	1 088
Premieinntekter for egen regning	3 901	3 243	13 871	13 017	16 559
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	399	297	1 529	817	1 549
herav inntekter fra eiendomsselskaper	330	309	1 485	822	1 481
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	1 578	1 050	4 155	4 729	5 497
Verdiendringer på investeringer	-922	109	-1 859	-71	1 986
Realisert gevinst og tap på investeringer	-230	1 041	1 194	2 695	2 067
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	826	2 498	5 019	8 170	11 100
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	37	16	152	42	92
herav inntekter fra eiendomsselskaper	37	16	152	42	91
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	121	-41	-85	-91	236
Verdiendringer på investeringer	-1 874	186	-3 221	1 155	2 373
Realisert gevinst og tap på investeringer	-86	-234	2 952	1 083	792
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	-1 802	-72	-202	2 189	3 492
Andre forsikringsrelaterte inntekter	99	73	281	191	256
Utbetalte erstatninger brutto	-2 334	-2 536	-7 090	-8 001	-10 468
Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger	2	2	11	7	8
Endring i erstatningsavsetninger brutto	37	-18	-142	-20	-132
Overført premiereserve med videre til andre selskaper	-335	-5 539	-4 448	-11 338	-12 722
Erstatninger for egen regning	-2 629	-8 090	-11 668	-19 352	-23 315
Til/fra premiereserve, brutto	322	4 756	3 128	5 727	5 141
Endring i tilleggsavsetninger	16	10	251	143	-710
Endring i kursreguleringsfond	578	-111	1 462	11	-1 992
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	-1		-4	-1	-14
Til/fra tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	-37	-23	-76	-78	-33
Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre selskaper	-12	1	-55	4	-4
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	867	4 632	4 706	5 807	2 389
Endring i premiereserve	-697	-774	-8 235	-4 476	-7 788
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-697	-774	-8 235	-4 476	-7 788
Overskudd på avkastningsresultatet					-120
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene					-46
Annen tilordning av overskudd					-19
Ufordelte overskuddsmidler	51	-864	-1 949	-3 552	
Midler tilordnet forsikringskontraktene	51	-864	-1 949	-3 552	-185
Forvaltningskostnader	-39	-33	-113	-97	-134
Salgskostnader	-82	-151	-238	-448	-312
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inklusive provisjoner for mottatt gjenforsikring)	-205	-151	-707	-490	-587
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-325	-335	-1 059	-1 035	-1 033
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-107	-90	-309	-202	-434
Resultat av teknisk regnskap	183	220	455	757	1 041

Fortsetter neste side

Storebrand Livsforsikring AS

Totalresultat forts.

	3. kvartal		1.1 - 30.9		Året
(NOK mill.)	2015	2014	2015	2014	2014
Ikke-teknisk regnskap					
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	105	16	795	-229	-196
herav inntekter fra eiendomsselskaper	18	15	78	41	74
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	-335	163	-14	516	699
Verdiendringer på investeringer	391	-9	366	44	21
Realisert gevinst og tap på investeringer	-18	36	33	101	125
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	143	205	1 179	432	649
Andre inntekter	8	6	23	19	26
Forvaltningskostnader	-3	-3	-10	-10	-13
Andre kostnader	-74	-80	-255	-302	-442
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-78	-83	-265	-312	-456
Resultat av ikke-teknisk regnskap	73	129	937	139	219
Resultat før skattekostnad	256	349	1 392	896	1 260
Skattekostnad	-115	-134	-235	-335	-279
Resultat før andre resultatkomponenter	141	215	1 157	561	981
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte					-264
Gevinst/tap kontantstrømssikring	90		23		168
Justering av forsikringsforpliktelser					29
Skatt på andre resultatkomponenter	-24	1	-5	2	18
Sum resultatkomponenter som ikke senere kan reklassifiseres over resultatet	66	1	19	2	-49
Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet		-3	-6	-6	-3
Sum resultatkomponenter som senere kan reklassifiseres over resultatet		-3	-6	-6	-3
Sum andre resultatkomponenter	66	-2	13	-4	-51
Totalresultat	206	213	1 170	556	930

Storebrand Livsforsikring AS

Balanse

(NOK mill.)	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Eiendeler			
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Andre immaterielle eiendeler	192	168	176
Sum immaterielle eiendeler	192	168	176
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	10 244	10 175	10 193
herav investeringer inklusive fordringer på eiendomsselskaper	1 063	995	1 013
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	6 929	6 174	6 728
Utlån	2	2	2
Obligasjoner til amortisert kost	1 800	1 879	1 877
Aksjer og andeler til virkelig verdi	61	61	63
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	9 761	8 792	8 451
Finansielle derivater til virkelig verdi	1 042	520	964
Andre finansielle eiendeler	194	196	177
Sum investeringer	30 033	27 801	28 454
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser	129	149	143
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	910	934	3 204
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	1	5	3
Fordringer med konsernselskaper	36	34	24
Andre fordringer	857	395	180
Sum fordringer	1 804	1 367	3 411
Anlegg og utstyr	16	25	20
Kasse, bank	652	520	2 159
Sum andre eiendeler	668	545	2 178
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	22	42	15
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	22	42	15
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	32 848	30 072	34 378
Eiendeler i kundeporteføljene			
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	20 764	20 391	20 185
herav investeringer inklusive fordringer på eiendomsselskaper	19 975	19 760	19 462
Obligasjoner holdt til forfall	15 730	15 140	15 131
Obligasjoner til amortisert kost	69 942	64 251	64 136
Utlån	2 556	5 729	4 679
Aksjer og andeler til virkelig verdi	11 938	20 643	21 884
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	57 253	53 368	53 118
Finansielle derivater til virkelig verdi	225	337	246
Andre finansielle eiendeler	1 648	2 143	1 206
Sum investeringer i kollektivporteføljen	180 056	182 002	180 586
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	2 246	1 049	1 721
herav investeringer inklusive fordringer på eiendomsselskaper	2 246	1 049	1 721
Aksjer og andeler til virkelig verdi	28 860	21 357	23 367
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	19 188	15 761	17 250
Finansielle derivater til virkelig verdi	25	85	45
Andre finansielle eiendeler	157	119	189
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	50 476	38 371	42 573
Sum eiendeler i kundeporteføljene	230 532	220 373	223 159
Sum eiendeler	263 380	250 445	257 537

Fortsetter neste side

Storebrand Livsforsikring AS

Balanse forts.

(NOK mill.)	30.9.2015	30.9.2014	31.12.2014
Egenkapital og forpliktelser			
Aksjekapital	3 540	3 540	3 540
Overkurs	9 711	9 711	9 711
Sum innskutt egenkapital	13 251	13 251	13 251
Risikoutjevningfond	512	887	829
Annen opptjent egenkapital	6 958	6 239	6 946
Periodens resultat	1 474	275	
Sum opptjent egenkapital	8 944	7 401	7 774
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 096	2 289	2 163
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	3 069	2 440	2 991
Fondsobligasjoner	1 502	1 503	1 503
Sum ansvarlig lånekapital mv.	6 667	6 231	6 656
Premiereserve	162 685	164 501	165 374
Tilleggsavsetninger	4 524	4 298	5 118
Kursreguleringsfond	4 352	3 812	5 814
Erstatningsavsetning	1 037	783	895
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	2 472	3 182	3 047
Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene	1 949	3 552	
Andre tekniske avsetninger	862	850	799
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser	177 880	180 977	181 048
Premiereserve	50 070	38 575	41 892
Erstatningsavsetning	1	1	1
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje	50 071	38 575	41 893
Pensjonsforpliktelser	174	432	174
Forpliktelser ved skatt	1 689	1 523	1 449
Andre avsetninger for forpliktelser	36	36	63
Sum avsetninger for forpliktelser	1 899	1 991	1 686
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	823	711	1 497
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	-2	2	
Finansielle derivater	1 609	560	3 023
Forpliktelser til konsernselskaper	1	8	10
Andre forpliktelser	2 094	564	374
Sum forpliktelser	4 523	1 845	4 905
Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	146	173	324
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	146	173	324
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	263 380	250 445	257 537

Storebrand Livsforsikring AS

Oppstilling over endringer i egenkapital

(NOK mill.)	Aksjekapital ¹⁾	Overkurs	Sum innskutt egenkapital	Risiko-utjevningssfond	Annen egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2013	3 540	9 711	13 251	776	6 069	20 096
Resultat før andre resultatkomponenter				111	450	561
Sum øvrige resultatkomponenter					-4	-4
Totalresultat for perioden				111	445	556
Egenkapital 30.9.2014	3 540	9 711	13 251	887	6 514	20 652
Resultat før andre resultatkomponenter				53	928	981
Sum øvrige resultatkomponenter					-51	-51
Totalresultat for perioden				53	877	930
Egenkapital 31.12.2014	3 540	9 711	13 251	828	6 946	21 025
Resultat før andre resultatkomponenter				-317	1 474	1 157
Sum øvrige resultatkomponenter					13	13
Totalresultat for perioden				-317	1 486	1 170
Egenkapital 30.9.2015	3 540	9 711	13 251	512	8 432	22 195

¹⁾ 35 404 200 aksjer pålydende kr. 100

Noter

Storebrand Livsforsikring Konsern

Note 01 | Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet for konsernet inkluderer Storebrand Livsforsikring AS med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Delårsregnskapet er avlagt i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringsselskaper for morselskapet og for konsernregnskapet i overensstemmelse med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap.

En beskrivelse av regnskapsprinsipper som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsregnskapet for 2014, og delårsregnskapet er avlagt i henhold til disse regnskapsprinsippene.

Det har ikke trådt i kraft nye eller endrede regnskapsstandarder i 2015 som har hatt noen vesentlig effekt for Storebrands konsernregnskap.

Note 02 | Estimer

Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger er i årsregnskapet for 2014 beskrevet i note 2, oppreservering langt liv for Storebrand Livsforsikring i note 3, forsikringsrisiko i note 7 og verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi er beskrevet i note 14.

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet må ledelsen foreta estimer, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimer og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. De faktiske resultatene kan avvike fra regnskaps-estimatene.

OPPRESERVERING LANGT LIV FOR STOREBRAND LIVSFORSIKRING

Som det fremkommer i note 3 til årsregnskapet for 2014, som omhandler oppreservering for økt levealder, vil eiers belastning i oppreserveringsperioden være avhengig av et minimumsnivå knyttet til fremtidig avkastning i kundeporteføljene samt andre forhold og forutsetninger. Estimert fremtidig belastning er fremdeles beheftet med usikkerhet. Finanstilsynet har i 3. kvartal godkjent søknaden om oppreservering. Generelt er det gitt godkjenning for å bruke inntil syv år for å ferdigstille oppreserveringen gjennom anvendelse av overskudd og direkte egenkapitalbidrag. Oppreserveringsperioden er fra 1.1.2014 til 1.1.2021. For kontrakter som er eller blir fullt reservert i løpet av opptrappingsperioden skal gjenstående egenkapitalbidrag innbetales innen tre år og ikke senere enn 1.1.2021. For kontrakter som er overført til ny leverandør av offentlig tjenstepensjonsordning og med risikoopphør fra og med utgangen av 2013, tilfører Storebrand gjenstående egenkapitalbidrag til kontrakten umiddelbart. Risikooverskudd vil brukes i sin helhet til oppreservering langt liv for kontrakter som ikke er fullt reservert. Storebrand vil bruke det som er opparbeidet av midler i risikoutjevningfondet i årene 2008 – 2013 (NOK 776 millioner) som en del av finansieringen av oppreserveringen i årene 2015 og 2016. Innen utgang av 2015 vil minimum NOK 500 millioner inngå som en del av finansieringen av oppreserveringen. Gjenstående vil bli anvendt i løpet av 2016. Per 3. kvartal er det anvendt NOK 378 millioner av risikoutjevningfondet. Det er i kvartalet for øvrig tilbakeført et tilsvarende beløp som tidligere var avsatt og belastet annen egenkapital knyttet til oppreserveringen.

Informasjon per 3. kvartal skulle ikke tilsi en vesentlig endret fremtidig belastning for eier enn det som fremkommer som forventning i note 3 til årsregnskapet for 2014. Storebrand hadde et oppreserveringsbehov på NOK 12,4 milliarder for den norske virksomheten. Det er avsatt NOK 6,2 milliarder kroner ved utgangen av 2014 og NOK 2,1 milliarder hittil i 2015. Gjenstående oppreserveringsbehov per 3. kvartal er NOK 4,1 milliarder.

Note 03 | Segmentinformasjon – resultat per virksomhetsområde

Storebrands virksomhet er delt inn i segmentene Sparing, Forsikring, Garantert Pensjon og Øvrig.

ENDRET SEGMENTRAPPORTERING

Fra 2. kvartal 2015 er enkelte datterselskap i Norge og Sverige endret fra segmentet Øvrig til Sparing. Resultatene fra øvrige datterselskaper er også tidligere vist som netto størrelser, men er endret til å vise brutto resultater. Historiske tall er omarbeidet.

SPARING

Består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, uten langsiktige rentegarantier. I området inngår fondsforsikring (Unit Linked og innskuddspensjon) til privatpersoner og bedrifter i Norge og Sverige og forvaltningsselskapene Storebrand Eien-dom AS og Storebrand Realinvesteringer AS. I tillegg inngår også enkelte øvrige datterselskaper.

FORSIKRING

Forsikring har ansvaret for konsernets forsikringsrisikoprodukter. Enheten tilbyr personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

GARANTERT PENSJON

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

ØVRIG

Under kategorien øvrig rapporteres resultatet for selskapsporteføljene i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår resultatet knyttet til øvrige døtre inkl. BenCo som via Nordben og Euroben tilbyr pensjonsprodukter til multinasjonale bedrifter.

AVSTEMMING MOT OFFISIELT RESULTATREGNSKAP

Resultatene i segmentene avstemmes mot konsernresultat før amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler. I konsernets resultatoppstilling inngår brutto inntekter og brutto kostnader knyttet til både forsikringskunder og eier. I tillegg inngår sparelementer i premieinntekter og i forsikringsmessige kostnader. De ulike segmentene følges imidlertid i større grad opp ved oppfølging av netto fortjenestemarginer, herunder oppfølging av risiko- og administrasjonsresultat. Resultatlinjer som benyttes i segmentrapporteringen vil dermed ikke være identiske med resultatlinjene i konsernresultatregnskapet.

(NOK mill.)	3. kvartal		1.1 - 30.9		Hele Året
	2015	2014	2015	2014	2014
Sparing	140	129	331	292	433
Forsikring	101	90	397	417	502
Garantert pensjon	-76	233	37	847	1 074
Øvrig	-68	92	31	296	370
Resultat før amortisering	96	543	797	1 852	2 379
Amortisering immaterielle eiendeler	-98	-93	-284	-284	-380
Resultat før skatt	-2	450	513	1 567	1 999

SEGMENTOPPLYSNINGER 3. KVARTAL

(NOK mill.)	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Fee og administrasjonsinntekter	372	347			428	471
Risikoresultat liv og pensjon	-5	7			20	26
Forsikringspremie f.e.r			640	581		
Erstatninger f.e.r			-483	-431		
Administrasjonskostnader	-228	-225	-89	-91	-266	-275
Finansresultat			33	31		
Resultat før overskuddsdeling	140	129	101	90	182	222
Netto overskuddsdeling					-162	101
Opppreservering langt liv					-96	-90
Resultat før amortisering	140	129	101	90	-76	233
Amortisering immaterielle eiendeler						
Resultat før skatt	140	129	101	90	-76	233

	Øvrig		Storebrand Livsforsikring Konsern	
(NOK mill.)	2015	2014	2015	2014
Fee og administrasjonsinntekter	28	37	828	856
Risikoresultat liv og pensjon	25	4	40	37
Forsikringspremie f.e.r			640	581
Erstatninger f.e.r			-483	-431
Administrasjonskostnader	-18	-19	-600	-610
Finansresultat	-101	72	-68	103
Resultat før overskuddsdeling	-66	94	357	535
Netto overskuddsdeling	-2	-2	-164	99
Oppreservering langt liv			-96	-90
Resultat før amortisering	-68	92	96	543
Amortisering immaterielle eiendeler	-98	-93	-98	-93
Resultat før skatt	-166	-1	-2	450

SEGMENTOPPLYSNINGER PER 30.9

	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
(NOK mill.)	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Fee og administrasjonsinntekter	1 060	982			1 317	1 384
Risikoresultat liv og pensjon	-4	-1			83	152
Forsikringspremie f.e.r			1 993	1 756		
Erstatninger f.e.r			-1 467	-1 212		
Administrasjonskostnader	-726	-691	-284	-286	-824	-837
Finansresultat			155	159		
Resultat før overskuddsdeling	331	291	397	417	576	699
Netto overskuddsdeling	1	1			-137	418
Oppreservering langt liv					-402	-270
Resultat før amortisering	331	292	397	417	37	847
Amortisering immaterielle eiendeler						
Resultat før skatt	331	292	397	417	37	847

	Øvrig		Storebrand Livsforsikring Konsern	
(NOK mill.)	2015	2014	2015	2014
Fee og administrasjonsinntekter	91	97	2 469	2 463
Risikoresultat liv og pensjon	25	6	103	157
Forsikringspremie f.e.r			1 993	1 756
Erstatninger f.e.r			-1 467	-1 212
Administrasjonskostnader	-50	-53	-1 884	-1 867
Finansresultat	-29	253	126	413
Resultat før overskuddsdeling	36	303	1 341	1 709
Netto overskuddsdeling	-5	-6	-142	412
Oppreservering langt liv			-402	-270
Resultat før amortisering	31	296	797	1 852
Amortisering immaterielle eiendeler	-284	-284	-284	-284
Resultat før skatt	-253	12	513	1 567

Per 3. kvartal er det anvendt NOK 378 millioner av risikoutjevningsfondet for oppreservering langt liv. Det er i kvartalet for øvrig tilbakeført et tilsvarende beløp som tidligere var avsatt og belastet annen egenkapital knyttet til oppreserveringen. Dette er presentert netto i linjen oppreservering langt liv i oppstillingen ovenfor.

OMARBEIDELSE AV SAMMENLIKNINGSTALL

(NOK mill.)	3. kvartal 2014			Per 30.9.2014			Året 2014		
	Opprinnelig	Endring segment	Omarbeidet	Opprinnelig	Endring segment	Omarbeidet	Opprinnelig	Endring segment	Omarbeidet
Sparing	141	-12	129	312	-20	292	426	7	433
Forsikring	90		90	417		417	502		502
Garantert pensjon	233		233	847		847	1 074		1 074
Øvrig	79	12	92	276	20	296	377	-7	370
Resultat før amortisering	543		543	1 852		1 852	2 379		2 379
Amortisering immaterielle eiendeler	-93		-93	-284		-284	-380		-380
Resultat før skatt	450		450	1 567		1 567	1 999		1 999

Note 04

Finansiell markedsrisiko og forsikringsrisiko

Risiko er beskrevet i årsregnskapet for 2014 i note 7 (Forsikringsrisiko), note 8 (Finansiell markedsrisiko), note 9 (Likviditetsrisiko), note 10 (Utlån og motpartsrisiko), note 11 (Valutaeksponering), note 12 (Kreditteksponering) og note 13 (Risikokonsentrasjoner).

Markedsrisiko er endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet. Omfatter også risiko for at verdien av forsikringsforpliktelsen utvikler seg ulikt fra eiendelene.

De vesentligste markedsrisikoene for Storebrand er aksjemarkedsrisiko, kredittrisiko, eiendomsrisiko, renterisiko og valutarisiko. For livselskapene er de finansielle eiendelene plassert i en rekke delporteføljer. Markedsrisikoen påvirker Storebrands inntekt og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene. Det er tre hovedtyper av delporteføljer, selskapsporteføljer, kundeporteføljer uten garanti og garanterte kundeporteføljer.

Markedsrisikoen i selskapsporteføljene og datterselskaper som ikke er livselskaper eller inngår i kundeporteføljer påvirker Storebrands resultat fullt ut.

Markedsrisikoen i kundeporteføljer uten garanti er tatt for kunders regning og risiko, slik Storebrand ikke treffes direkte av verdiendringer. Men verdiendringer påvirker Storebrands resultater indirekte. Inntektene er i stor grad basert på reservestørrelse, mens kostnadene i større grad er faste. Lavere finansmarkedsavkastning enn forventet vil derfor få en negativ effekt på Storebrands inntekt og resultat.

For garanterte kundeporteføljer vil nettorisikoen for Storebrand være lavere enn brutto markedsrisiko. Graden av risikodemping avhenger av flere forhold. De viktigste er størrelse og fleksibilitet av kundebuffer og nivå og varighet på avkastningsgarantien. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er høy nok til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning dekkes ved å bruke kundebuffer i form av risikokapital som er bygd opp av tidligere års overskudd. Risikokapitalen består i hovedsak av kursreserver, tilleggsavsetninger og villkorad återbäring. Selskapet er ansvarlig for eventuelt udekket beløp. For garanterte kundeporteføljer påvirkes risikoen av endringer i rentenivået. Fallende rente er positivt for investeringsavkastningen på kort sikt som følge av kursstigning på obligasjoner, men det er negativt på lang sikt fordi det reduserer sannsynligheten for å få en avkastning høyere enn garanti.

Aksjemarkedet har vært svakt i tredje kvartal, med nedgang på rundt 10 prosent fra årstopp i sommer. Nedgangen ble utløst av frykt for svakere vekst i Kina og fallende råvarepriser. For årets tre første kvartaler samlet har aksjemarkedene vært flate til noe ned. Kredittmarkedet var svakt i tredje kvartal, med økning i risikopremier. Det påvirket avkastningen negativt. Norsk og svensk 10-års swap-rente steg gjennom første halvår, men har falt med henholdsvis 0,5 og 0,3 prosentpoeng i tredje kvartal. 10 års swap-rente er nå på omtrent samme nivå som ved inngangen til året både i Norge og Sverige. Korte renter har falt, både i tredje kvartal og for året samlet, drevet av rentekutt fra sentralbankene. Både den norske og svenske sentralbankrenten har blitt senket til rekordlave nivåer og ligger nå på henholdsvis 0,75 prosent og minus 0,35 prosent. Rentekurvene indikerer også at rentene vil holde seg lave lenger enn det som var ventet ved inngangen til året.

Aksjemarkedsfallet i tredje kvartal har utløst salg av aksjer i garanterte kundeporteføljer i henhold til etablerte handlingsregler. Aksjeallokeringen er noe lavere enn ved halvårsskiftet og ved inngangen til året.

For garanterte porteføljer er Norge avkastningen fortsatt positiv og tilstrekkelig i forhold til det som er lagt til grunn for oppreserveringsplanen. Også garanterte porteføljer i Sverige har positiv avkastning, men lavere enn det som er nødvendig for å få overskuddsdeling.

Kundebuffere har blitt noe redusert i årets tre første kvartaler. Det gjelder både kursreguleringfond, tilleggsavsetninger, oververdier på obligasjoner som er vurdert til amortisert kost og villkårad återbäring.

Forsikringsrisiko er risiko for større utbetalinger enn antatt og/eller ugunstig endring i verdien av en forsikringsforpliktelse som følge av at faktisk utvikling avviker fra det som ble forutsatt ved beregning av premier eller avsetninger. Størstedelen av forsikringsrisikoen for konsernet er knyttet til livsforsikring. Langt liv er den største risikoen fordi økt livslengde medfører at garanterte ytelser må utbetales over en lenger periode. Det er også risiko knyttet til uførhet og dødsfall. Forsikringsrisikoen er lite endret gjennom årets tre første kvartaler.

Note 05

Likviditetsrisiko

SPESIFIKASJON ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(NOK mill.)	Nominell verdi	Valuta	Rente	Forfall/call	Balanseført verdi
Utsteder					
Fondsobligasjoner					
Storebrand Livsforsikring AS	1 500	NOK	Flytende	2018	1 502
Evigvarende ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	1 000	NOK	Flytende	2020	999
Storebrand Livsforsikring AS	1 100	NOK	Flytende	2024	1 097
SPP Pension & Forsäkring AB	700	SEK	Flytende	2019	709
Tidsbegrenset ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	300	EUR	Fast	2023	3 069
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 30.9.15					7 376
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 31.12.14					7 324

Note 06

Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer

Konsernet kategoriserer finansielle instrumenter på tre forskjellige nivåer. Kriterier for kategorisering samt prosesser knyttet til verdsettelse er nærmere beskrevet i note 14 i årsregnskapet for 2014.

Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

VIRKELIG VERDI FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL AMORTISERT KOST

(NOK mill.)	Virkelig verdi 30.9.15	Virkelig verdi 31.12.14	Balanseført verdi 30.9.15	Balanseført verdi 31.12.14
Finansielle eiendeler				
Utlån til kunder	2 554	4 671	2 558	4 682
Obligasjoner holdt til forfall	17 774	17 794	15 730	15 131
Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	80 820	76 713	71 742	66 012
Finansielle forpliktelser				
Ansvarlig lånekapital	7 320	7 549	7 376	7 324

VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER OG EIENDOMMER TIL VIRKELIG VERDI STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

	Nivå 1 Kvoterte priser	Nivå 2 Observer- bare forutset- ninger	Nivå 3 Ikke observer- bare forut- setninger	Sum virkelig verdi 30.9.15	Sum virkelig verdi 31.12.14
(NOK mill.)					
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	17 134	614	2 658	20 405	20 646
- Fondsandeler	319	85 711	9 066	95 096	96 832
- Eiendomsfond			590	590	952
Sum aksjer og andeler	17 452	86 325	12 314	116 091	
Sum aksjer og andeler 31.12.2014	17 776	87 929	12 724		118 429
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	33 140	20 789		53 929	54 687
- Finans- og foretaksobligasjoner	29	27 678	387	28 094	24 162
- Verdipapiriserte obligasjoner		43 665		43 665	41 824
- Overnasjonale organisasjoner	44	4 980		5 024	6 575
- Obligasjonsfond	904	58 663		59 567	50 739
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	34 116	155 775	387	190 278	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2014	36 171	141 476	339		177 987
Derivater:					
- Rentederivater		2 622		2 622	4 514
- Valutaderivater		-653		-653	-3 113
Sum derivater		1 969		1 969	
- herav derivater med positiv markedsverdi		4 782		4 782	
- herav derivater med negativ markedsverdi		-2 813		-2 813	
Sum derivater 31.12.2014		1 401			1 401
Eiendommer:					
- Investeringseiendommer			23 238	23 238	26 419
- Eierbenyttet eiendom			2 900	2 900	2 583
Sum eiendommer			26 137	26 137	
Sum eiendommer 31.12.2014			29 001		29 001

BEVEGELSER MELLOM KVOTERTE PRISER OG OBSERVERBARE FORUTSETNINGER

	Fra kvoterte priser til obser- verbare forutsetninger	Fra observerbare forutset- ninger til kvoterte priser
(NOK mill.)		
Aksjer og andeler	15	96

Bevegelser fra nivå 1 til nivå 2 gjenspeiler redusert omsetningsvolum i aktuelle aksjer og obligasjoner i siste måleperiode. I motsatt tilfelle indikerer bevegelser fra nivå 2 til nivå 1 økt omsetningsvolum i aktuelle aksjer og obligasjoner i siste måleperiode.

FINANSIELLE INSTRUMENTER OG EIENDOMMER TIL VIRKELIG VERDI - NIVÅ 3

(NOK mill.)	Aksjer	Fonds- andeler	Eiendoms- fond	Finans- og fore- taks-obligasjoner	Investerings- eiendommer	Eierbenyttet eiendom
Balanse per 1.1.	2 414	9 359	952	339	26 419	2 583
Netto gevinster/tap	130	873	81	37	41	111
Tilgang/kjøp	282	709	1	15	825	15
Salg/forfalt/oppgjør	-199	-2 078	-443	-21	-105	
Overført til/fra ikke observerbare forutsetninger til/ fra observerbare forutsetninger		60				
Omregningsdifferanse utenlandsk valuta	31	144		16	187	67
Annet *)					-4 130	125
Balanse per 30.9.15	2 658	9 066	590	387	23 238	2 900

*) Inkluderer fraregning av Storebrand Eiendomsfond Norge KS med 4 927 millioner kroner. Storebrand Livsforsikring har per 30.9.15 investert 1 450 millioner kroner i Storebrand Eiendomsfond Norge KS. Investeringen er klassifisert som Investering i tilknyttet selskap i konsernregnskapet. SEN KS investerer utelukkende i eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

SENSITIVITETSVURDERING

Aksjer

Under aksjer er det primært skog som er investert på nivå 3. Skoginvesteringer kjennetegnes blant annet ved svært lange kontantstrømsperioder. Det vil kunne være usikkerhet knyttet til fremtidig kontantstrøm som følge av fremtidig inntekts- og kostnadsvekst, selv om disse forutsetninger er basert på anerkjente kilder. Verdsettelse av skoginvesteringer vil likevel være særlig sensitivt overfor diskonteringsrente som legges til grunn i kalkylen. Selskapet baserer sin verdsettelse på eksterne verddivurderinger. Disse benytter et antatt markedsmessig avkastningskrav. Som en rimelig alternativ forutsetning til de benyttede avkastningskrav, ville en endring i diskonteringsrente på 0,25 prosent utgjøre en endring på anslagsvis 3,10 prosent i verdi blant annet avhengig av skogens modenhet.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Verdiendring ved endret diskonteringsrente		Verdiendring ved endret diskonteringsrente	
	Økning + 25 bp	Reduksjon - 25 bp	Økning + 25 bp	Reduksjon - 25 bp
Endring i virkelig verdi per 30.9.15	-91	98	-82	89
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	-72	77	-63	68

Øvrige fondsandeler

Store deler av porteføljen prises mot sammenlignbare børsnoterte selskaper, mens mindre deler av porteføljen er børsnotert. Verdsettelsen av private equity-porteføljen vil dermed være sensitiv for svingninger i de globale aksjemarkedene. Private equity-porteføljen har en estimert beta mot MSCI World (Net – valutasikret til NOK) på omtrent 0,45.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring MSCI World		Endring MSCI World	
	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %
Endring i virkelig verdi per 30.9.15	399	-399	316	-316
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	291	-291	211	-211

Finans-og foretaksobligasjoner

Verdipapirer registret som finans og foretaksobligasjonen på nivå 3 er typisk mikrofinans fond, private equity debt fond, og konvertible obligasjoner. Disse prises ikke med diskonteringsrente slik obligasjoner vanligvis gjør, og derfor inngår disse investeringene i samme sensitivitetstest som private equity.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring MSCI World		Endring MSCI World	
	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %
Endring i virkelig verdi per 30.9.15	16	-16	4	-4
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	15	-15	4	-4

Eiendomsfond

Verdivurderingen for indirekte eiendomsinvesteringer vil være sensitiv for endring i avkastningskravet og forutsetning om fremtidig kontantstrøm. De indirekte eiendomsinvesteringene er belånte strukturer. I snitt er porteføljen belånt med 58 prosent.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring MSCI World		Endring MSCI World	
	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %	Økning + 10 %	Reduksjon - 10 %
Endring i virkelig verdi per 30.9.15	158	-157	158	-157
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	250	-247	250	-247

Investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom

Sensitivitetsvurderingen av eiendom gjelder både investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom. Verdivurderingen av eiendom er særlig sensitiv for endring i avkastningskravet og forutsetning om fremtidig kontantstrøm. En endring på 0,25 prosent i avkastningskravet hvor alt annet holdes likt, vil medføre en endring av verdien på eiendomsporteføljen i Storebrand på om lag 4,5 prosent. I størrelsesorden 25 prosent av eiendommens kontantstrøm er knyttet til inngåtte leiekontrakter. Dette innebærer at endringene i de usikre delene av kontantantstrømmen med 1 prosent medfører endring i verdi på 0,75 prosent..

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring MSCI World		Endring MSCI World	
	0,25 %	-0,25%	0,25 %	-0,25%
Endring i virkelig verdi per 30.9.15	-1 127	1 252	-953	1 047
Endring i virkelig verdi per 31.12.14	-1 288	1 203	-1 172	1 071

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi 30.9.15	Sum virkelig verdi 31.12.14
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger		
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	10 889	123	1 701	12 713	11 321
- Fondsandeler		20 946	6 611	27 557	33 041
- Eiendomsfond			590	590	952
Sum aksjer og andeler	10 889	21 069	8 902	40 860	
Sum aksjer og andeler 31.12.2014	9 336	26 236	9 742		45 314
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat og statsgaranterte obligasjoner	18 170			18 170	17 859

(NOK mill.)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi 30.9.15	Sum virkelig verdi 31.12.14
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger		
- Finans- og foretaksobligasjoner		10 720	87	10 808	10 744
- Verdipapiriserte obligasjoner		11 113		11 113	9 777
- Overnasjonale organisasjoner		855		855	1 065
- Obligasjonsfond		45 256		45 256	39 374
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	18 170	67 944	87	86 202	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2014	17 859	60 886	74		78 819
Derivater:					
- Aksjederivater					
- Rentederivater		147		147	1 013
- Valutaderivater		-464		-464	-2 782
Sum derivater		-317		-317	
- herav derivater med positiv markedsverdi		1 292		1 292	
- herav derivater med negativ markedsverdi		-1 609		-1 609	
Sum derivater 31.12.2014		-1 769			-1 769

BEVEGELSER MELLOM KVOTERTE PRISER OG OBSERVERBARE FORUTSETNINGER

(NOK mill.)	Fra kvoterte priser til observerbare forutsetninger	Fra observerbare forutsetninger til kvoterte priser
Aksjer og andeler	10	20

Bevegelser fra nivå 1 til nivå 2 gjenspeiler redusert omsetningsvolum i aktuelle aksjer og obligasjoner i siste måleperiode. I motsatt tilfelle indikerer bevegelser fra nivå 2 til nivå 1 økt omsetningsvolum i aktuelle aksjer og obligasjoner i siste måleperiode.

BEVEGELSE NIVÅ 3

(NOK mill.)	Aksjer	Fondsandeler	Eiendomsfond	Finans- og foretaksobligasjoner
Balanse per 1.1.	1 779	7 012	952	74
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter		651	81	16
Tilgang/kjøp	15	534	1	
Salg/forfalt/oppgjør	-93	-1 646	-443	-3
Overført fra ikke observerbare forutsetninger til observerbare forutsetninger		60		
Balanse per 30.9.15	1 701	6 611	590	87

Note 07 | Skatt

Skattekostnaden er estimert basert på en forventet effektiv skattesats per juridisk enhet for året 2015. Det vil være usikkerhet knyttet til estimatene.

Skattesatsen for konsernet vil variere fra kvartal til kvartal avhengig av de enkelte juridiske enhetenes bidrag til resultatet.

Netto skattekostnad for kvartalet og året reflekterer effekter som hver for seg gir en høyere eller lavere effektiv skattesats, som for eksempel bruk av risikoutjevsningsfondet (høyere) og aktivering av utsatt skatt eiendel knyttet til den svenske virksomheten (lavere).

Note
08

Betingede forpliktelser

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	30.9.15	31.12.14	30.9.15	31.12.14
Ikke innkalt restforpliktelser vedrørende limited partnership	4 048	4 321	3 254	3 212
Sum betingede forpliktelser	4 048	4 321	3 254	3 212

Selskapene i Storebrand driver en omfattende virksomhet i Norge og utlandet og kan bli part i rettsvister.

Note
09

Kapitaldekning

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	30.9.15	31.12.14	30.9.15	31.12.14
Aksjekapital	3 540	3 540	3 540	3 540
Øvrig egenkapital	19 201	18 393	18 654	17 485
Egenkapital	22 741	21 934	22 195	21 025
Fondsobligasjoner	1 500	1 500	1 500	1 500
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-5 485	-5 519	-192	-176
Risikoutjevsningsfond	-512	-829	-512	-829
Fradrag for investeringer i andre finansinstitusjoner	-1	-1	-1	-1
Rentejustering forsikringsforpliktelser	-1 969	-2 170		
Sikkerhetsavsetning		-153		
Annet	-363	-31	-350	-71
Kjernekapital	15 912	14 731	22 640	21 449
Evigvarende ansvarlig kapital	2 100	2 100	2 100	2 100
Ordinær ansvarlig kapital	2 238	2 238	2 238	2 238
Fradrag for investeringer i andre finansinstitusjoner	-1	-1	-1	-1
Tilleggskapital	4 337	4 337	4 337	4 337
Netto ansvarlig kapital	20 249	19 068	26 977	25 786
Risikovektet beregningsgrunnlag	139 517	141 053	101 088	107 003
Kapitaldekningsprosent	14,5 %	13,5 %	26,7 %	24,1 %
Kjernekapitaldekning	11,4 %	10,4 %	22,4 %	20,0 %

Note
10

Solvensmargin

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	30.9.15	31.12.14	30.9.15	31.12.14
Solvensmarginkrav	12 812	12 632	7 889	7 823
Solvensmarginkapital	22 950	22 110	29 152	28 402
Solvensmargin	179,1 %	175,0 %	369,5 %	363,0 %

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring Konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	30.9.15	31.12.14	30.9.15	31.12.14
Netto ansvarlig kapital	20 249	19 068	26 977	25 786
50% av tilleggsavsetninger	2 240	2 559	2 240	2 559
50% av risikoutjevningssfond	256	414	256	414
Tellende andel sikkerhetsavsetning skadeforsikringer	73	69	73	69
Justering i tilleggskapital som kan medtas i solvenskapitalen			-394	-427
Andre justeringer	132			
Solvenskapital	22 950	22 110	29 152	28 402

Note
11

Opplysninger om nærstående parter

Storebrand har transaksjoner med nærstående parter som gjøres som en del av de normale forretninger. Disse transaksjoner gjennomføres til markedsmessige betingelser. Vilkår for transaksjoner med ledende ansatte og nærstående fremgår av note 25 og 49 i årsrapporten for 2014.

Storebrand Livsforsikring har ved utgangen av tredje kvartal utover normale forretningsmessig transaksjoner ikke hatt noen betydelige transaksjoner med nærstående parter bortsett fra at SPP Fonder AB er solgt fra Storebrand Holding AB til Storebrand Asset Management AS i januar 2015.

Til styret i Storebrand Livsforsikring AS

UTTALELSE VEDRØRENDE FORENKLET REVISORKONTROLL AV DELÅRSREGNSKAP

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av den konsoliderte balansen for Storebrand Livsforsikring AS (konsernet) per 30. september 2015, og tilhørende oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling for nīmānedersperioden avsluttet denne dato og utvalgte forklarende noter. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen og fremstillingen av delårsregnskapet i samsvar med International Accounting Standard 34 "Interim Financial Reporting" som fastsatt av EU. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Omfanget av den forenklete revisorkontrollen

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med internasjonal standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med International Standards on Auditing, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Konklusjon

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at delårsregnskapet for konsernet ikke i det alt vesentligste er utarbeidet i samsvar med International Accounting Standard 34 "Interim Financial Reporting" som fastsatt av EU.

Oslo, 27. oktober 2015
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor

Finansiell kalender 2016

17. februar	Resultat 4. kvartal 2015
13. april	Generalforsamling
14. april	Eks. utbyttedato
27. april	Resultat 1. kvartal 2016
14. juli	Resultat 2. kvartal 2016
26. oktober	Resultat 3. kvartal 2016
Februar 2017	Resultat 4. kvartal 2016

Investor Relations kontakter

Kjetil Ramberg Krøkje	Head of IR	kjetil.r.krokje@storebrand.no	+47 9341 2155
Sigbjørn Birkeland	Finance Director	sigbjorn.birkeland@storebrand.no	+47 9348 0893
Lars Løddesøl	CFO	lars.loddesol@storebrand.no	+47 2231 5624

Storebrand Livsforsikring AS
Professor Kohts vei 9
Postboks 500, 1327 Lysaker
Telefon 08880

storebrand.no